

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **SYNOT TIP, a.s.**, se sídlem v Uherském Hradišti, Jaktáře 1475, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Novákem, Ph.D., advokátem, se sídlem v Praze, Trojanova 12, proti žalovanému **Magistrátu města Ostravy**, se sídlem v Ostravě, Prokešovo nám. 8, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2014, č. j. SMO/015840/12/OFR/HI, ve věci místního poplatku,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 25. 2. 2014, č. j. SMO/015840/12/OFR/HI se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jaroslava Nováka, advokáta se sídlem v Praze, Trojanova 12.

O d ů v o d n ě n í :

A.

Žalobou podanou dne 23. 4. 2014 se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 25. 2. 2014, č. j. SMO/015840/12/OFR/HI, jímž bylo rozhodnuto o zamítnutí odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu městského obvodu Ostrava - Jih (dále jen „správce poplatku“) ze dne 24. 11. 2011, č. j. 108013/11/OFR/Lib, o zamítnutí odvolání žalobce proti platebnímu výměru na místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobce – s výhradou – splnil ohlašovací povinnost k jiným technickým herním zařízením ve smyslu Obecně závazné vyhlášky č. 15/2010 ze dne 15. 12. 2010 (dále jen „obecně závazná vyhláška“). V ohlášení uplatňuje výhrady a uvádí, že platná právní úprava neobsahuje definici termínu *jiné technické herní zařízení*, jedná se tedy o neurčitý obecný pojem a žalobce si tudíž není jist, zda je poplatníkem, ve smyslu obecně závazné vyhlášky, či nikoliv a žádá o vydání platebního výměru. Dne 1. 11. 2011 byl správcem poplatku vydán platební výměr. Žalobce reagoval odvoláním obdobným žalobním bodům. Odvolání bylo částečně vyhověno. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž bylo žalovaným rozhodnuto dne 25. 2. 2014 tak, že odvolání žalobce se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje. V něm žalovaný uvedl, že:

- 1) správním orgánům nepřísluší hodnotit ústavnost zákona;
- 2) pod pojem *jiné technické herní zařízení* lze podřadit pojem *videoloterní terminál*. Jedná se o zařízení, jehož prostřednictvím se fyzické osoby účastní hry. Žalovaný odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. 6. 2011, kdy uvádí, že odlišný výklad předmětných pojmů doposud nebyl vydán. Žalovaný má za to, že žalobce je poplatníkem místního poplatku, neboť je právnickou osobou, která provozuje jiné technické herní zařízení;
- 3) správce poplatku zhodnotil při navýšení místního poplatku veškeré okolnosti.

Žalobce namítá, že:

- 1) ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném od 16. 6. 2010 do 31. 12. 2011 (dále jen „zákon o místních poplatcích“) je protiústavní;
- 2) platební výměr vydaný správcem poplatku je nezákonný, neboť je vyměřen za jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí, za která jsou správcem poplatku považovány taktéž interaktivní videoloterní terminály, což žalobce považuje za nesprávný výklad. S ohledem ke skutečnosti, že platná právní úprava neobsahuje definici termínu *jiné technické herní zařízení*, se tedy jedná o neurčitý obecný pojem, kdy zákonodárce, v poznámce pod čarou, pouze odkazuje na zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994 Sb. (dále jen „zákon o loteriích“). Žalobce má za to, že z ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích vyplývá, že pojmem *jiné technické herní zařízení* měl zákonodárce na mysli technické zařízení obdobné výhernímu hracímu přístroji. Žalobce s ohledem k této premise odkazuje na ustanovení § 17 odst. 1 zákona o loteriích, kde je obsažena definice pojmu *výherní hrací přístroj*: „Výherním hracím přístrojem se rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče...“. Žalobce uvádí, že interaktivní videoloterní terminál není kompaktním a funkčně nedělitelným technickým zařízením. Tímto je centrální loterní systém jako celek, kdy koncový interaktivní videoloterní terminál je pouze jednou ze tří částí funkčně nedělitelného technického zařízení. Na podporu svého tvrzení žalobce uvádí, že žalovaný nesprávně vyložil závěry obsažené v nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. 6. 2011, když tzv. širší definici výherního hracího přístroje nelze bez dalšího aplikovat na problematiku místních poplatků, neboť tato byla Ústavním soudem použita v rámci posuzování odlišné problematiky. V souladu se shora uvedeným žalobce brojí proti obsahu Metodického sdělení Ministerstva financí ze dne 6. 8. 2010, č. j. 26/69 323/2010 – 262, publikovaného dne 1. 9. 2010 ve Zprávách Ministerstva financí České republiky pro finanční orgány obcí a krajů

- č. 3/2010 (dále jen „metodické sdělení“). Žalobce namítá, že se žalovaný a správce poplatku neměli řídit pouze metodickým sdělením, ale měli sami přistoupit k interpretaci příslušných norem;
- 3) žalobce dále namítá, že Ministerstvo financí ve svém metodickém sdělení zastává názor, že místní poplatek má být vybírán z povolených jiných technických herních zařízení, která nemusela být následně uvedena do provozu. S tímto žalobce zásadně nesouhlasí, neboť má za to, že povolení a provozování jsou dvě základní podmínky vzniku poplatkové povinnosti, které musejí být splněny současně. S ohledem k interpretačním nejasnostem má žalobce za to, že by mělo být postupováno podle principu *in dubio libertate (mitius)*, kdy odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního a Ústavního soudu;
- 4) platební výměr správce poplatku není dostatečně odůvodněn, když správce poplatku řádně neodůvodnil sankční navýšení poplatku na trojnásobek.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům odkazuje na obsah napadených rozhodnutí a dále uvádí, že žalobce nedostal řádně své ohlašovací povinnosti, kdy tuto soustavně porušoval, čímž správci poplatku způsobil obtíže při zaúčtování poplatku a samotné poplatky začal žalobce hradit až v roce 2013. Žalovaný dále uvádí, že mu nepřísluší podávat výklad zákona či metodického sdělení, má pouze povinnost se jimi řídit. V této souvislosti obecně odkazuje na judikaturu Ústavního a Nejvyššího správního soudu. Namítané nedostatečné odůvodnění navýšení místního poplatku považuje žalovaný za napravené v rámci odvolacího řízení, kdy žalovaný provedl doplnění odůvodnění. Žalovaný postupoval, při navýšení místního poplatku, v souladu se zásadou legitimního očekávání tak, aby zůstala rozhodovací praxe správních orgánů zachována.

B.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Krajský soud rozhodoval o věci samé bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasili (ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.).

C.

Namítá-li žalobce protiústavnost ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích [žalobní bod 1)], krajský soud konstatuje, že nálezem ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013 Sb., zamítl Ústavní soud návrh Krajského soudu v Hradci Králové na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích, in eventum na konstatování protiústavnosti části třetí zákona č. 183/2010 Sb., podaný z obdobných důvodů, jaké uplatňuje žalobce v žalobě. Ústavní soud dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Zdejší soud závěry Ústavního soudu respektuje, když podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány i osoby.

D.

Krajský soud se dále zabýval posouzením dílčí otázky, zda lze pod pojem *jiné technické herní zařízení* (dále také jen „JTHZ“) podřadit i stěžovatelem provozované *videoloterní terminály* (dále také jen „VLT“) [žalobní bod 2)].

Krajský soud se ztotožňuje se žalobcem potud, že z hlediska technického (míněno vnitřního technického uspořádání) budou mezi výherním hracím přístrojem (dále také jen „VHP“) a JTHZ existovat rozdíly. Pokud by však tato zařízení musela fungovat na principu VHP i z pohledu průběhu sázkového procesu (což ovšem z žádného ustanovení zákona dovodit nelze), byly by VLT pouze jakýmsi „moderním typem“ VHP. Pak se ovšem nutně nabízí otázka, proč by zákonodárce tuto novou kategorii přístrojů vůbec zaváděl a samostatně ji zpoplatňoval (postačilo by případně novelizovat definici VHP uvedenou v § 17 odst. 1 zákona o loteriích). Nelze totiž přehlédnout, že kromě zmiňovaného funkčně-technického hlediska má význam i vnímání VHP či VLT jejich běžnými uživateli. Soud má za to, že uživatel (hráč) nevnímá žádný podstatný rozdíl mezi hrou na VHP a VLT; z jeho pohledu jde o zařízení obdobná, která užívá s úmyslem dosáhnout prostřednictvím sázek co nejvyšší výhry v penězích. Pro tyto uživatele je naprosto okrajové, zda ke generování výhry dochází přímo v daném zařízení (jako je tomu u VHP), anebo v centrálním loterijním systému (v případě VLT). Stejně jsou i negativní socioekonomické důsledky užívání VHP a VLT; v obou případech je pociťují obce, na jejichž území se tato zařízení nachází. Tento fakt ostatně zcela jasně potvrdil i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 6. 5. 2013, sp. zn. IV. ÚS 2315/12, kdy zopakoval svůj konstantní názor, že provozování VHP a obdobných zařízení je na samém okraji společensky akceptovaných aktivit, neboť je doprovázeno významnými negativními externalitami, ovlivňujícími situaci obyvatel a veřejný pořádek v dotčených obcích.

Vzhledem k tomu, že zavedení této nové kategorie zpoplatňovaných zařízení bylo výsledkem pozměňovacího návrhu Senátu v rámci projednávání zmiňovaného zákona, není možné zjistit bližší úmysly zákonodárce z důvodové zprávy. S ohledem na důvody prezentované předkladatelem pozměňovacího návrhu (k tomu viz například bod 14. nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/2012) je však zřejmé, že kromě důvodů fiskálních byl motivem pro rozšíření dopadu místního poplatku nárůst počtu VLT na úkor „klasických“ VHP a s tím spojená potřeba jejich regulace ze strany municipalit.

Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj a jiné technické herní zařízení ve smyslu § 10a zákona o místních poplatcích tedy vykazuje dvě hlavní funkce, a to nejen funkci fiskální (zajištění příjmu obci), ale zejména funkci regulační (omezení jevu, který obec na svém území přinejmenším nevítá). Soud má tedy za to, že důvodem zavedení nové kategorie zařízení podléhající místnímu poplatku (JTHZ) nebyly vnitřní technické odlišnosti těchto zařízení, ve srovnání se stávajícími VHP, neboť ty jsou z pohledu účelu tohoto poplatku marginální. Důvodem byl zcela odlišný způsob sázení (zde celý proces není soustředěn do jediného místa), které se zcela vymyká stávajícímu pojetí VHP, při současné snaze podrobit tato zařízení regulaci ze strany municipalit. Přitom si však byl zákonodárce vědom rychlého technického vývoje v této oblasti, a proto zcela pochopitelně upřednostnil použití neurčitého právního pojmu, tedy obecnějšího pojmu před konkrétnějším, neboť všechna

v budoucnu myslitelná technická herní zařízení tohoto typu by zákon stěží mohl kazuisticky vyjmenovat.

Výklad predestřený žalobcem vychází z významně formalistických až technických hledisek a naprosto nezohledňuje smysl a účel dotčených norem. Lze proto přijmout dílčí závěr, a sice, že interaktivní videoloterní terminál lze podřadit pod pojem jiné technické herní zařízení, užitý v ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích.

V souladu se shora uvedeným není tedy možno přisvědčit žalobci, že Ministerstvo financí ve své metodice chybně uzavřelo, že pojem interaktivní videoloterní terminál lze podřadit pod pojem jiné technické herní zařízení. Ke stejnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Afs 37/2013-26 ze dne 31. 5. 2013.

E.

Poté, co byl vyložen pojem jiné technické herní zařízení, je nutné posoudit naplnění druhé podmínky pro vznik poplatkové povinnosti dle § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, a sice, zda je JTHZ Ministerstvem financí *povoleno*, respektive *povolováno*.

Soud v této souvislosti považuje za ztěžejní, osvětlit ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Podle tohoto ustanovení ministerstvo může povolovat i loterie a jiné podobné hry, které nejsou v zákoně v části první až čtvrté upraveny, s tím že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny; použije přitom přiměřeně ustanovení části první až čtvrté zákona. Právě zákonodárcem použité sousloví *všechny podmínky provozování*, použité v souvislosti s povolováním, vede soud k závěru, že tyto podmínky v sobě zahrnují nejen schválení všeobecného loterijního plánu, herních plánů, generálního návštěvního řádu platného pro všechna střediska či bezpečnostní směrnice, ale (v případě posuzovaného typu hry) právě i umístění konkrétních interaktivních VLT v přesně specifikovaném počtu, na přesně uvedených konkrétních adresách. Povolení *jiné hry*, kam spadá i žalobcem provozovaná hra, je tedy nutné vnímat jako nedílný celek, jehož integrální součástí jsou podmínky jejího provozování. Pokud se tedy provozovatel rozhodne tato koncová zařízení například přesunout do jiných provozoven či rozšířit jejich počet, přistoupí Ministerstvo financí k *doplnění* původně vydaného povolení, ve smyslu úpravy jeho podmínek.

Z výše uvedených důvodů soud dospívá k závěru, že VLT, jakožto koncová zařízení centrálního loterijního systému, podléhají povolení Ministerstva financí podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, a proto spadají pod pojem jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí. Podléhají tedy místnímu poplatku podle § 10a zákona o místních poplatcích.

F.

Žalobce v této souvislosti namítá, že žalovaný nesprávně interpretoval nálezy Ústavního soudu se sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. 6. 2011 (dále jen „nálezy Ústavního soudu“), kdy jej uvádí na podporu svého tvrzení, že každé zařízení VLT je schvalováno Ministerstvem financí a je možno jej zařadit pod pojem JTHZ (je tedy předmětem

místního poplatku dle zákona o místních poplatcích ve znění novely tak jak je shora označeno). Žalobce namítá, že závěry uvedené v předmětném nálezu Ústavního soudu nelze bez dalšího užít v rámci problematiky místních poplatků, neboť nález Ústavního soudu se dotýká zcela odlišné problematiky, a to definice VHP pouze ve vztahu k ustanovení § 50 odst. 4 zákona o loteriích.

Nález pracuje s pojmem VLT v souvislosti s ustanovením § 50 odst. 4 zákona o loteriích, neboť Ústavní soud posuzoval soulad ustanovení obecně závazné vyhlášky s ústavním pořádkem a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Pojem VLT byl subsumován, v tomto konkrétním případě, pod pojem výherní hrací přístroj, jak je definován v § 2 písm. e) zákona o loteriích. Jak uvádí ve svém rozhodnutí č. j. 9 Afs 60/2013-126 ze dne 3. 4. 2011 Nejvyšší správní soud, závěry Ústavního soudu plně konvenují se zde vysloveným závěrem o potřebě postavit pro účely zpoplatnění na roveň výherní hrací přístroje a videoloterní terminály a s ohledem ke skutečnosti, že se Ústavní soud v tomto řízení zabíral výkladem zákona o loteriích v rámci procesu vydávání povolení k provozování herních zařízení, závěry Ústavního soudu vyslovené v citovaném nálezu je proto v odlišných souvislostech zákona o místních poplatcích nutné používat podpůrně.

G.

S ohledem k žalobnímu bodu 3) je třeba dále posoudit, zda místnímu poplatku podléhá *provozovaný* interaktivní videoloterní terminál nebo je pro vyměření poplatku rozhodné jeho *povolení* kompetentním orgánem (Ministerstvem financí).

Podle § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích platilo, že „*poplatku ... podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.*“ Toto zákonné znění bylo převzato i obecně závaznou vyhláškou.

S žalobcem lze částečně souhlasit v tom, že znění citovaného ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích je do určité míry nejednoznačné, protože zatímco jeho první část hovoří o poplatku za *provozovaný* výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení [podobně srov. též ustanovení § 1 písm. g) stejného zákona]; dle druhé části podléhá tomuto poplatku každý *povolený* hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení. Krajský soud však připomíná, že zatímco pasáž „*poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení*“ je spíše jakýmsi označením daného poplatku, jeho faktický dopad upravuje druhá část, ve které se již hovoří o povoleném hracím přístroji. Zákonodárce takto presumoval, že v případě povolení hracího přístroje bude tento též umístěn a bude na něm hra provozována. Nekladl tedy důraz na fakt, zda je na něm ve skutečnosti daná hra provozována, nýbrž vyšel z logické domněnky, že tomu tak bude, což lze považovat za jasně vyjádřený úmysl zákonodárce.

Ostatně finanční zatížení některých aktivit bez ohledu na jejich faktické využívání není v právním řádu ojedinělé. Za příklad lze uvést povinnost vlastníka vozidla uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti dle zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve znění pozdějších předpisů (tzv. povinné ručení), kdy rozhodujícím kritériem je vlastnictví vozidla a nikoli fakt, zda je dané vozidlo skutečně provozováno. Z místních poplatků pak podobně poplatek za provoz systému shromažďování, sběru,

přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů musí platit též osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům [srov. § 10b písm. b) zákona o místních poplatcích] a není rozhodné, zda v daném místě nějaký odpad vyprodukuje či se vůbec v dané nemovitosti zdržuje. Stejně tak může být místní poplatek za výherní hrací automat vybírán též za přístroj povolený a není nezbytné jeho faktické uvedení do provozu. Tuto tezi potvrdil ve své judikatuře též Ústavní soud, který konstatoval, že *každé ustanovení právního předpisu je nutno chápat v jeho celkovém smyslu, v kontextu s jinými ustanoveními příslušného právního předpisu i v souvislosti s celým právním řádem. Samo gramatické znění citovaného ustanovení ukazuje, že sazba poplatku nezávisí na faktickém provozu výherního hracího přístroje, tzn. že zde není prostor např. pro zohledňování otevírací doby příslušné provozovny, poruchovosti přístrojů a podobně, nýbrž že se jedná o poplatek paušální, který se hradí za určité časové období* (k tomu blíže viz rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 7. 9. 1999, sp. zn. I. ÚS 249/99).

Pokud tedy obecně závazná vyhláška stanovila za rozhodnou skutečnost povolení daného automatu Ministerstvem financí, nebyly tímto překročeny zákonné meze. Soud samozřejmě nikterak nerozporuje, že obce mohou stanovit i jinou rozhodnou skutečnost pro vznik této poplatkové povinnosti, tak jak žalobce uvádí, že stanovilo v obecně závazné vyhlášce Statutární město Teplice. Obce jsou oprávněny zakotvit určitý poplatek v méně invazní míře oproti rozsahu předpokládaném v zákoně, ale naopak nemohou zákonné hranice překročit, protože takovýto postup by musel být brán za porušení zásady vázanosti zákonem. Krajský soud přitom pokládá tento výklad za jednoznačný a neotevírající žádný prostor pro vícery možný výklad, tzn. ani pro aplikaci zásady „*in dubio mitius*“. K závěru, že ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích je třeba vykládat tak, že poplatku podléhá každý povolený a nikoliv provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Afs 37/2013-26 ze dne 31. 5. 2013.

H.

Žalobce dále rozporuje sankční navýšení místního poplatku [žalobní bod 4)]. Jak dovodil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 24.6.2014, č. j. 2 Afs 68/2012-34, publ. pod č. 3096/2014 Sb. NSS, sdělil-li poplatník řádně své pochybnosti a výhrady proti poplatkové povinnosti a současně požádal o vydání platebního výměru, má správce místního poplatku povinnost platební výměr vydat.

Z takové povinnosti pak plyne povinnost vydat tento platební výměr jako akt poprvé závazně určující výši daňové (poplatkové) povinnosti, tj. bez připojení sankcí za nezaplacení poplatku. V nyní posuzované věci žalobce jasně vyjádřil své pochybnosti o své poplatkové povinnosti a požádal o vydání platebního výměru. Reakcí správce poplatku tak mělo být vydání platebního výměru na poplatkovou povinnost, ovšem bez současného stanovení sankce. Pokud tedy správce poplatku již v tomto prvním platebním výměru žalobce za porušení jeho platební povinnosti sankcionoval, učinil tak předčasně.

Krajský soud sdílí názor žalobce, že napadené rozhodnutí žalovaného je z pohledu přezkoumání výše navýšení místního poplatku nepřezkoumatelné z důvodu nedostatečného odůvodnění takového postupu.

Navýšení včas nezaplacené části poplatků je věcí volného uvážení správního orgánu. Ačkoliv zákon o místních poplatcích neobsahuje žádná kritéria, která by správní orgán byl povinen při své úvaze o navýšení poplatku zohlednit, nezbavuje tato skutečnost správní orgán povinnosti řádně odůvodnit, proč k navýšení přistoupil, včetně důvodů, které ho vedly ke stanovení výsledné částky. Užití volného uvážení neznamena ani libovůli správního orgánu, ani oprávnění rezignovat na řádné odůvodnění rozhodnutí. Správní orgán je naopak i v těchto případech omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. zejména principem rovnosti, zákazem diskriminace, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil.

Tak tomu však v projednávané věci zjevně nebylo. Správce poplatku ve svém autoremedurním rozhodnutí ze dne 24. 11. 2011 pouze poukázal na to, že žalobce místní poplatek doposud neuhradil a nedodržoval lhůty stanovené pro splnění ohlašovací povinnosti, což ovšem nezakládá oprávnění správce poplatku dle ustanovení § 11 dost. 3 zákona o místních poplatcích. Žalobce již v ohlášení uvedl důvody, pro které má za to, že není poplatníkem ve smyslu uvedené obecně závazné vyhlášky a svůj právní názor v ohlášení odůvodnil. V odvolání žalobce namítal nezákonnost provedeného navýšení a především jeho nedostatečné odůvodnění. Žalovaný se s odvolacími námitkami, týkajícími se navýšení místního poplatku, vypořádal toliko v obecné rovině, když pouze doplnil a rozvedl myšlenku negativních dopadů provozu hazardních her v oblasti sociálních jevů. Dále konstatoval, že žalobce o poplatkové povinnosti věděl a výše sankčního navýšení je na správním uvážení správce poplatku.

Předmětná právní úprava v praxi narazila na pochybnosti ohledně definice pojmu *jiné technické herní zařízení* a v tomto důsledku i na pochybnosti ohledně oprávnění obecních úřadů příslušný poplatek vybírat. Tyto pochybnosti odstranil až následně Nejvyšší správní soud. Pochybnosti o ústavnosti zákona o místních poplatcích vyvolané způsobem, kterým byl tento zákon přijat, ukončil Ústavní soud nálezem ze dne 9.1.2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12. Nemalé výkladové problémy způsobovala také otázka vyměřování posuzovaného poplatku a s tím spojená možnost případné obrany v případě nesouhlasu poplatníka s poplatkovou povinností. Otázka, zda se žalobce mohl a měl v případě nesouhlasu s poplatkovou povinností bránit jiným způsobem, než pozdní úhradou poplatku, je otázkou, která byla vyřešena až v r. 2014 již odkazovaným usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Žalobce se dle svého tvrzení přidržel výkladu zastávaného správní praxí a ve snaze získat rozhodnutí, proti kterému by se mohl následně bránit, uhradil poplatek opožděně.

Výše uvedené okolnosti správní orgány při odůvodnění provedeného navýšení zcela pominuly. Jednou ze základních povinností správce poplatku je šetřit práva a právem chráněné zájmy poplatníků (§ 5 daňového řádu). Mezi tyto chráněné zájmy patří též ochrana vlastnictví a ochrana důvěry jednotlivce v právo (součást principu právního státu), tedy ústavně chráněné hodnoty. Stejně tak tato práva musí brát v úvahu i soudy, neboť dle čl. 4 Ústavy jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. V demokratickém právním státě nemůže být zájem na vybrání co možná nejvyššího poplatku samoučelný, ale musí v konečném důsledku respektovat základní ústavní příkazy. Ve věci žalobce tedy bylo na místě, aby správce poplatku zohlednil

konkrétní skutkové a právní okolnosti posuzovaného příběhu a tyto úvahy promítl do odůvodnění navýšení poplatku, případně od tohoto navýšení upustil.

I.

Pro důvodnost žalobního bodu 4) tedy krajský soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil a věc vrátil podle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k novému projednání a rozhodnutí.

Právními názory vyslovenými v tomto rozsudku jsou daňové orgány v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

J.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek		3.000,- Kč
b) odměna advokáta ve výši 3.100,- Kč bez DPH / úkon při poskytnutí těchto úkonů právní služby:		
1) příprava a převzetí věci	§ 7,
§ 9 odst. 4 písm.	
2) seps žaloby	d)
vyhl.č. 177/1996
Sb.	6.200,- Kč
c) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300,- Kč bez DPH / úkon při poskytnutí úkonů právní služby uvedených ad b)	§ 13 odst. 3
vyhl.č. 177/1996
Sb.	600,- Kč
d) DPH 21% z částek uvedených ad b) - c)	§ 57 odst. 2 s.ř.s.	1.428,- Kč
<i>C e l k e m</i>		<i>11.228,- Kč</i>

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen o. s. ř.) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 5. listopadu 2015

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu